

A Magyar Országgyűlés **Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának**
A 2002 és 2010 között és különösen 2006 őszén az állam részéről a politikai
szabadságjogokkal összefüggésben elkövetett jogsértéseket vizsgáló albizottsága

részjelentése
(javaslat)

Alapvető politikai szabadságjogokat érintő állami jogsértések Magyarországon
2002. május és 2010 április között (kivéve 2006 ősze)

Készítette: dr. Gaudi-Nagy Tamás
Budapest, 2010. október 19.

A 2002 májusa és 2010 májusa közötti időszakban működött szocialista-liberális (Medgyessy, Gyurcsány) illetve szocialista kormányok (Bajnai) időszaka alatt a hatalom képviselői az alapvető politikai szabadságjogok (vélemény-nyilvánítási szabadság, sajtószabadság, egyesülési és gyülekezési jog) gyakorlását saját hatalmuk fenntartása érdekében korlátozták, illetve követtek el ezen a téren durva jogsértéseket. A törvények uralma jogállami alapelv felülíródott a hatalom minden áron való megőrzésének pragmatikus céljával, ennek rendelték alá a jogalkotást és a jogalkalmazást is. Az ellenállás tömegessé válásával és erősödésével az állami szervek jogsértései is fokozódtak, 2006 őszén érték el csúcspontjukat. 2006 ősze után is folytatódott a jogsértő emberi jogi gyakorlat és jogértelmezés, amely a 2006 őszi brutalitás szintjét nem érte el, de sokkal intenzívebb és tömegesebb volt az állami szabadságjogi jogsértések köre, mint 2006 ősze előtt. Bár 2006 őszéhez mérhető súlyos következményű, végtelenségig durván és véres rendőri fellépésekre nem került sor (például szemeket nem lőttek ki, tömegesen nem vertek véresre utcán embereket), azonban az alapvető szabadságjogok érvényesülése még ekkor sem felelt meg a nemzetközi egyezményekben és hazai jogszabályokban előírtaknak.

A hatalom-megtartó jogalkalmazás legfőbb eszköze a rendőrség lett, amely a politikai szabadságjogok tekintetében nem a közrend és közbiztonság jogállami elvek szerint cselekvő öreként járt el, hanem a jogtiprás eszközévé vált. A nem kívánatos, kormányellenes tüntetések jogellenes feloszlásával, az ott tüntetők jogtalan előállításával, tömeges zaklató igazoltatásával, a velük szembeni erőszakkal, megalázó és embertelen bánásmóddal, a tüntetések kordonerődbe zárásával, alkotmányellenes jogkorlátozó jogszabályok (pl. passzív engedetlenség szabálysértés, lex tojás tv.) jogi gumibotként való használatával és az alapjogaikat gyakorlók társadalomra veszélyes elemként történő beállításával jogállamban megengedhetetlen módon megpróbálták elrettenteni az embereket attól, hogy alapvető jogaikkal éljenek. Mindez a társadalom jogállamiságba vetett bizalmát és különösen a rendvédelmi szervek megítélését is súlyosan rombolták. A jogállamiság elveinek követése helyett önkényuralmi rendszerekre emlékeztető lépések megtételére ragadtatta magát a rendőrség.

A strasbourgi Emberi Jogok Európai Bírósága és a magyar Alkotmánybíróság egybehangzóan több alkalommal megállapította, hogy az állam kötelessége az alapvető jogok tiszteletben tartásában nem merül ki abban, hogy tartózkodnia kell megsértésüktől, hanem magában foglalja azt is, hogy gondoskodnia kell az érvényesülésükhöz szükséges feltételekről.

A rendőrség a vizsgált időszakban alapvetően nem tudott megfelelni a gyülekezési jog és többi alapvető politikai szabadságjog érvényesülésének biztosítását garanciákkal előíró jogszabályi előírásoknak és a jogállami elvárásoknak, de sajnálatos módon büntetés-végrehajtási intézményekben szolgálatot teljesítő parancsnoki és beosztotti állomány egy része, egyes ügyészégi szervek és egyes bírák is átléptek a jogállami kereteken elsősorban 2006 őszén.

A rendőrség alapvető szabadságjogokkal kapcsolatos tevékenységét a jogvédő szervezetek mellett nemzetközi és hazai bíróságok, ügyészségek, az állampolgári jogok országgyűlési biztosa és a Független Rendészeti Panasztestület számos alkalommal jogellenesnek minősítette. A jelentésben felsorolt esetek döntő többsége a Nemzeti Jogvédő Alapítvány és Szolgálat (www.njsz.hu) által ellátott ügyekből került ki.

A rendőrség tüntetésekkel kapcsolatos joggyakorlata különösen 2003. július 1-je után - Gergényi Péter budapesti rendőrfőkapitánnyá történt kinevezése – óta fordult nemkívánatos irányba. Jellemző, hogy Gergényi Péter az albizottsági meghallgatásán a 2006 ősze előtti tüntetésekkel kapcsolatos rendőri intézkedések tárgyában úgy nyilatkozott, hogy semmire sem emlékszik.

A vizsgált időszakban számos alkalommal került sor bíróságok és hatóságok által megállapítottan tüntetések jogellenes felosztatására, tüntetések jogellenes megtiltására, tüntetők vagy annak tekintett személyek személyes szabadságának önkényes és jogellenes korlátozására, fogva tartására, embertelen, megalázó bánásmód alkalmazására.

Alapvető politikai szabadságjogokat érintő állami jogsértések tételes áttekintése

1. 2006 ősze előtti időszak jogsértései

1.1

2002. július 4.: Erzsébet híd, Kossuth tér, Astoria

A 2002 tavaszi országgyűlési választásokon tapasztalt visszaélések miatt tiltakozók Budaházy György vezetésével lezárták az Erzsébet hidat. Az akcióhoz több tucatnyian csatlakoztak, a rendőrség több órányi hezitálás után oszlatott. A Kossuth téren ezt követően szerveződött erőszakmentes spontán gyülekezést a készenléti rendőrség egységei – könnygázgránátot és gumibotot is bevetve – számos sérülést okozó utcai harcokba torkolló erőszakossággal, csapaterő alkalmazásával oszlatták fel. Több mint húsz embert állítottak elő, velük szemben rendzavarás szabálysértése miatti eljárásokat folytattak le. Budaházyt és öt társát szabálysértés miatt állították bíróság elő, majd közérdekű üzem működésének megzavarása büntett miatt 30 nap fizikai munkakörben letöltendő közérdekű munkát szabtak ki rájuk, az ügy jelenleg az Emberi Jogok Európai Bírósága elbírálására vár.

1.2

2002. december 1.: Kempinski Hotel: Bukta eset

2002. december 1-jén a budapesti Erzsébet téren este – miután órákkal korábban kitudódott, hogy Adrian Nastase román miniszterelnök, Erdélynek Romániával történő egyesítése hivatalos román állami ünnepén, Budapesten a Kempinski Hotelben fogadást ad, és erre Medgyessy Péter akkori miniszterelnök is hivatalos – több száz tüntető gyűlt össze. A spontán, de békés gyülekezést a rendőrség feloszlatta, amely miatt három résztvevő – miután a tüntetés felosztatása jogellenességének megállapításra irányuló pert jogerősen elvesztették – az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult. A bíróság 2007. július 17-én a „Bukta és Társai v. Magyarország” ügyben hozott ítéletében megállapította: a gyors reagálású, de békés tüntetésnek csupán a bejelentés miatti felosztatása megsértette az Emberi Jogok Európai Egyezménye 11. cikkét. A döntés nyomán az Alkotmánybíróság 75/2008 sz. határozatával megsemmisítette a gyülekezéssről szóló 1989. évi III. törvény ezzel ellentétes rendelkezéseit és így a magyar jogrendben meghonosodott a bejelentés nélküli gyors reagálású tüntetés intézménye.

1.3

2003 február: jogellenesen megtiltott béketüntetés

2003 februárjában az iraki háború ellen szervezett béketüntetést a BRFK – dacára annak, hogy járdán vonulásról lett volna szó – a közlekedés aránytalan sérelmére hivatkozva megtiltotta, azonban ezt a döntést a Fővárosi Bíróság jogellenesség miatt megváltoztatta.

1.4

2003. április: megtorló eljárások az EU népszavazási kampányban nemmel szavazásra buzdítók ellen

A népszavazási kampányidőszak vége felé 2003 április elején a rendőrség rajtaütésszerűen megjelent a Szabad Magyarországiért Mozgalom irodájában, ahol több ezer, EU csatlakozás elleni plakátot lefoglalt, továbbá összesen 10 személy (köztük Budaházy György, Novák Előd és Takács András) ellen eljárást indítottak a Btk. 269/B §-ába ütköző, tiltott önkényuralmi jelkép használatának vétsége miatt. Ugyanezen plakát miatt vidéken (pl. Kaposváron), illetve az egy évvel későbbi európai parlamenti választás kapcsán is indultak hasonló büntetőeljárások. Három évig tartó eljárást követően a bíróságok végül felmentették az aktivistákat a cselekményük társadalomra veszélyességének hiánya miatt. Az európai uniós csatlakozással kapcsolatos népszavazás kimenetelét a jogellenes rendőrségi intézkedés befolyásolta. A meghurcoltak kártérítési pert indítottak, amely jelenleg is folyamatban van.

Budaházy György és három társa ellen közlekedési szabályok megsértése és gyülekezési joggal visszaélés miatt szabálysértési eljárást indítottak, mert a nemleges véleményt hirdető, záró április 10-i kampányrendezvényéről a másikra hagyományos magyar öltözetben lóháton vonultak Budapesten a KRESZ szabályait betartva. A bíróság felmentette őket és kimondta, hogy két bejelentett tüntetés egyik helyszínéről a másikra történő vonulás soha nem minősíthető önmagában tüntetésnek, továbbá a lóháton történő közlekedés közúton - ha egyébként betartják a KRESZ szabályait - nem sérti a közlekedési szabályokat.

A Lelkiismeret'88 Csoport április 10-i kampányzáró rendezvényét a rendőrség megakadályozta, a szervezet vezetőjét Kocsis Imrét a bejelentett tüntetés megkezdésének pillanatában a Hősök terén elfogták és előállították, szabálysértési eljárást indítottak, a bíróság végül felmentette.

A rendőrség 2003. áprilisi fellépése az EU népszavazási kampányban nemleges álláspontot kifejtő szervezettel és aktivistáival szemben megalapozatlan volt, és azt a célt szolgálta, hogy korlátozzák választójogukat, megakadályozzák azt, hogy az ellenzők hatást gyakoroljanak a választó polgárok döntésére és ezzel a népszavazás kimenetelét befolyásolják.

1.5

2003. október 2.: Kvassay-hídi ügy

A csepeli Kvassay-hídnál 2003. október 2-án tíz békés magyar polgárt állítottak elő (köztük Kőszegi M. Lászlót a Hungária TV munkáját végző tudósítóját), akiket megakadályoztak abban, hogy együtt sétáljanak a Medgyessy-kormány által bezárásra ítélt csepeli kórházhoz. Őrizetbe vették és másnap bíróság elé állították őket: a bíróság mindannyiukat felmentette és részükre a bíróságok kártérítést ítélt meg közel másfél napig tartó jogellenes fogva tartás miatt, amelyet egy esetben önkéntes teljesítés hiányában azonnali beszédési megbízással (incasso) kellett behajtani.

1.6

2003. december 1.: A gesztenyészkerti tüntetés jogellenes feloszlata

A Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálati ítéletében megállapította, hogy a rendőrség több száz gyalogos, lovas és kutyás rendőr igénybevételével jogellenesen oszlatta fel a Lelkiismeret '88 Csoport által szervezett, Medgyessy Péter akkori miniszterelnök háza elé történő tiltakozó vonulást megvalósítani kívánó 2003. december 1-ejei gesztenyészkerti tüntetést. 51 embert állítottak elő (köztük Kocsis Imrét), őket felmentették utóbb. A felmentő határozatokban a szabálysértési bíróság kimondta az alábbiakat: „A rendőrhatalóság által tett és szabálysértési eljárás megindításának alapját képező feljelentések messzemenően és minden vonatkozásban megalapozatlanok.”

"A rendőri fellépés mikéntje, az egyebekben alkotmányos jogaikat gyakorló állampolgárokkal szembeni fellépés módja, a békés tüntetőkkel szemben a teljes készenléti rendőrség felvonultatása, pusztán politikai okok miatt a tervezett tüntetés minden körülmények között történő megakadályozása a rendőrhatalom részéről megengedhetetlen, a jogállamiságot megkérdőjelező fellépés."

A tüntetés megtartását először megtiltották, de a több részletben történt újabb bejelentéseket már nem. Egyezség alapján a rendőrség a jogsértetteknek fejenként hatszázezer forint nem vagyoni kártérítést fizetett meg, továbbá elégtételt adott: közleményben ismerte el, hogy megsértette a jogalap nélkül előállított tüntetők személyes szabadságát, gyülekezési jogát és emberi méltóságát, illetve megkövette a jogsértetteket.

1.7

2004. május 23.: Erzsébet téri ügy

A Lelkiismeret '88 Csoport a budapesti Erzsébet térre 2004. május 23-i időponttal meghirdetett tüntetését a rendőrség megtiltotta: a tiltás jogalapjaként egy már hetekkel korábban az EU csatlakozás miatt hatályon kívül helyezett jogszabályhelyre utaltak.

Néhány nem tüntetőként megjelent személy (Kocsis Imrét, az LCS '88 vezetőjét és három másik aktivistát) a téren a rendőrség jogalap nélkül, emberi méltóságot sértő módon elfogta, előállította és több órás - Kocsis Imrét csaknem 3 napig tartó - őrizetben tartotta. A szabálysértési bíróság jogerősen felmentette őket szabálysértés hiányában, kimondva: egy jogszerűnek nem minősülő tüntetésen bármilyen okból való pusztán részvétel nem valósítja meg a gyülekezési joggal visszaélés és a rendzavarás szabálysértését. A jogsértettek számára jelentős összegű kártérítést ítélt meg, amelyet önkéntes teljesítés hiányában azonnali beszedési megbízással (incasso) kellett behajtani. Ez volt az első olyan kártérítési ítélet, amely egyértelmű elvi iránymutatást adott a joggyakorlat részére: a rendőrség kártérítéssel tartozik az emberi méltóságot és személyes szabadságot korlátozó jogellenes rendőri intézkedésekért szabálysértési ügyekben is. Ha a rendőri intézkedés nem indokolt, szükséges és arányos, akkor a személyes szabadságot korlátozó intézkedés jogellenes és a rendőrség kártérítésre köteles.

Röviddel a fenti eset után még szintén 2004. májusban a budapesti rendőr-főkapitány a BAUMAG károsultak tüntetését jogszabálysértő módon megint a már hatályon kívül helyezett közlekedés rendjének aránytalan sérelmére hivatkozással tiltotta meg, illetve ugyanez történt 2004. szeptemberében az Erzsébet térre – ezúttal a Magyar Jövő Csoport által - bejelentett öt tüntetéssel. Ezt a Társaság a Szabadságokért jogvédő szervezet is kifogásolta.

1.8

2004. december 10.: Margit-hídi ügy

A Lelkiismeret '88 Csoport öt tüntetést jelentett be 2004. december 10-ére Budapesten a magyar állampolgárság kiterjesztéséért kezdeményezett népszavazási kampányban a Gyurcsány-kormány által tanúsított hazug, manipulációs és nemzetellenes tevékenysége miatt. A rendőrség három tüntetést tudomásul vett, a Margit-hídon át történő vonulást, illetve a Gyurcsány-ház előtti tüntetést megtiltotta, a tiltásokat a helyszínen közölték. Kocsis Imre befejezettnek nyilvánította az utolsó nem betiltott tüntetést és a bejelentett és megtiltott tüntetés helyszínére indult, hogy az ott levőket a tiltásról értesítse a gyülekezési törvény által előírt szervezői kötelezettségének megfelelően. A Margit-hídon Kocsist és hat társát a rendőrök elfogták, megbilincseltek és előállították. 72 órás szabálysértési őrizetbe került, végül jogerősen felmentették. A bíróság kimondta, hogy Kocsis Imre előállítására és őrizetére „valótlan adatot tartalmazó, koholt bizonyítékok alapján került sor.” Kocsis „semmilyen szabálysértést nem valósított meg, senki nem szólította föl szabálysértés abbahagyására, ezért a vele szemben alkalmazott kényszerintézkedés törvénytörő és indokolatlan volt.” Gyülekezési joggal való visszaélés szabálysértése miatt is eljárás indult Kocsis Imrével és hídon elfogott társaival szemben, ezeket a rendőrség utóbb megszüntette. A polgári bíróság a rendőrséget nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezte. Utóbb Kocsison megpróbálták behajtani a megtiltott tüntetés rendőri biztosításának költségeit.

1.9

2004. december 24.: Baumag tüntetés jogellenes megtiltása

Az Emberi Jogok Európai Bírósága a Patyi és társai v. Magyarország (Application no. 5529/05; Judgment of 7 October 2008) elleni ügyben 2008. október 7-én hozott ítéletében megállapította, hogy a Patyi István és társai (Baumag károsultak) által, Gyurcsány Ferenc akkori miniszterelnök háza elé 2004. december 24-ére bejelentett 20 fős békés célú tüntetés megtiltása megsértette az Emberi Jogok Európai Egyezménye gyülekezési és egyesülési szabadságot garantáló 11. cikket.

1.10

2005. május 20.: Bibó szobor avatása

A Bibó-szobor avatásakor Budapesten Gyurcsány Ferenc miniszterelnök beszéde közben Bégány Attila, a Jobbik V. kerületi elnöke és V. kerületi önkormányzati képviselő egy fehér vászon transzparenst emelt fel, amin a következő szöveg állt: "Gyurcsány Ferenc, hungarofób lépéseid miatt nem vagy méltó a Bibó-szobor avatására". A rendőrség gyülekezési joggal visszaélés szabálysértés miatt előállította a tiltakozót, akit utóbb megbírságot, de a bíróság végül megszüntette ellene az eljárást. Az ügy az Országgyűlés rendészeti bizottsága elé került, ahol az ellenzéki pártok rendőrállami lépésnek nyilvánították az akciót.

1.11

2005. november.: Újabb gesztenyés kertti tüntetés jogellenes megtiltása

A Lelkiismeret' 88 Csoport 2005. novemberében a 2003. december 1-ejei jogellenesen feloszlított tüntetéssel megegyező tüntetést jelentett be, megtesztelve a rendőrség fejlődési képességét a gyülekezési jog területén. Időközben 2004. május 1-től a betiltási okok körében az "illetőleg a közlekedés rendjének aránytalan sérelmével járna" szövegrész helyébe a "vagy ha a közlekedés más útvonalon nem biztosítható" szöveg lépett. A hatályos szabályozás tehát akkor teszi lehetővé a közlekedési szempontokra hivatkozó megtiltását egy rendezvények, ha valóban nincs objektív lehetőség a közlekedés más útvonalra történő eltereléssel történő biztosításának. A rendőrség azonban megint megtiltotta a járdán vonulós tüntetést, de ezt a döntést a bírósági hatályon kívül helyezte. A bíróság egyértelműen megállapította, hogy a rendőrség tévesen indult ki abból, hogy a járdára bejelentett tüntetés résztvevői szükségképpen lelépnének az úttestre és ezért egy forgalmi sávot le kellene zárni. A rendőrség jogosult ugyan járdára bejelentett tüntetés miatt biztonsági okból lezárni egy kétszer egysávos úttest egyik forgalmi sávját, de ez nem zárja ki azt, hogy a rendőrség a szükséges forgalomszervezési intézkedésekkel a közlekedést ne tudná egy forgalmi sávon biztosítani.

2. 2006 ősze utáni időszak jogsértései

2.1

2007. február 2.: Kordonbontó ellenzéki képviselők elleni fellépés és spontán tüntetés oszlatása a Kossuth téren

2007. február 2-án a Fidesz országgyűlési és európai parlamenti képviselői polgári engedetlenségi mozgalom keretében elbontották állagsérelem nélkül a Kossuth teret övező kordonokat, amelyeket a rendőrség délután visszaállított. Az eljárás során valamennyi érintett fideszes képviselő lemondott mentelmi jogáról. A rendőrség feljelentette a kordonbontásban résztvevőket. A bíróság jogerősen megszüntette az eljárást a képviselőkkel szemben. A végzés indoklása szerint a cselekmény nem valósította meg a rendezvény szabálysértését, továbbá a cselekmény nem a rendőri intézkedés tényleges megakadályozására vagy ellehetetlenítésére irányult, hanem pusztán azzal való egyet nem értésüket jelképezte, a demonstrációnak szánt esemény kifejezetten békés volt.

A kordonok elbontásának oka a 2006. október 23-a óta tartó jogellenes lezárás volt, amikor a rendőrségi vezetés műveleti területté nyilvánította a Kossuth teret, az oda bejelentett demonstrációkat a hatóság nem vette tudomásul. Az akció napján már több mint száz napja nem lehetett tüntetni a Parlament előtt, és a tiltást jogi úton sem sikerült feloldani a számos kísérlet ellenére. Gulyás Gergely és Magyar Péter 2006 december óta minden péntekre demonstrációt jelentettek be a Kossuth térre: a rendőrség minden alkalommal végzésben tagadta meg a rendezvények tudomásul vételét, állítva a tér nem közterület, nincs hatásköre eljárni a kérdésben. A két jogász a döntéseket hétről hétre megtámadta a bíróságon, de ilyen eljárásokat indított a Deport 56 és a Nemzeti Jogvédő Alapítvány is.

Közismert tény, hogy az 1980-as évek óta, de különösen 1990. óta a Kossuth tér mindazok számára, akik a gyülekezési jogukkal élni kívánnak, kedvelt és megbecsült helyszín. Az elmúlt években több száz tüntetés megtartására került sor a Kossuth téren, több esetben az Országgyűlés ülésezésének ideje alatt is. Ezen tüntetések során, egyetlen alkalommal sem került sor olyan cselekményre, amely érdemi fenyegetést jelenthetett volna az Országgyűlés működésére, illetve az Országgyűlés épületében dolgozó személyekre. A Kossuth tér „biztonsági-műveleti” státusban tartásának korábbi indokai az akció időpontjában már teljesen megszűntek, az pedig végképp összeegyezhetetlen volt a jogállami követelményekkel, hogy az intézkedést 2006. november 20-án határozatlan időtartamra hosszabbították meg. Az ORFK megállapította, hogy Gergényi Péter budapesti rendőr-főkapitánynak a Kossuth tér lezárását határozatlan időre meghosszabbító 2006. november 20-i intézkedése törvénytörtő volt.

A kordonbontás hírére 50 főt meg nem haladó tömeg gyülekezett a Kossuth téren. A rendőrség a spontán, de békés tüntetést feloszlatta, és több személyt előállított. A rendőrség az eljárás alá vont személyeket arra hivatkozva jelentette fel, hogy állítólagosan akadályozták a villamosforgalmat, hangos kiabálásukkal zavarták az ott lakók rendjét, továbbá a feloszlásra való felszólítás ellenére nem hagyták el a helyszínt. A bíróság az eljárásokat utóbb szabálysértés hiányában megszüntette. A bíróság az eljárást megszüntető végzések indoklásában kifejtette, a tüntetésen ködobálás, rendőrökkel szembeni fizikai erőszak, s más garázda esemény nem történt, így a tényállási elem, „rendzavarás, vagy garázdaság esetén” nem valósult meg.

2.2

2007. február 27.: A „Gatya-ügy”

2007. február 27. napján Fáber Károly és Tatár József performance keretében a Parlament köré húzott fémkordonra egy alsóneművel, gatyákkal, zoknikkal, pólókkal felfűzött madzagot akasztott ki, azzal a mottóval, hogy „kiteregetjük a Magyar Nemzet szennyesét”. Először köztisztasági szabálysértés elkövetése miatt tettek velük szemben feljelentést, majd gyülekezési joggal visszaélés szabálysértés miatt megbírságolták őket, amelyet a bíróság is helyben hagyott, dacára annak, hogy a cselekmény nem a gyülekezési jog hatálya alá eső megnyilvánulás, hanem a vélemény-nyilvánítás egy formája, amely a jelenlevők száma és tevékenysége miatt sem minősülhetett „gyülekezésnek”, hanem egy performance utcai előadásnak.

2.3

2007. március 15.: Tüntetőkkal szembeni fellépés, a passzív engedetlenség szabálysértés éles bevetése (Lex március 15.)

2007. március 15-én Budaházy György őrizetbe vételét követően több tucat állampolgárral szemben léptek fel a rendőrök különböző eljárásokat kezdeményezve, illetve őket elfogva, nem egy esetben bántalmazva. 56 embert állított elő a rendőrség, de közülük csak kettőt vett őrizetbe, tizenkettőt bűncselekmény gyanújával. Szabálysértés miatt indítottak eljárást 42 ember ellen, közülük 34-et passzív részvétellel gyanúsítanak, ők ugyanis nem tettek eleget a rendőrség felszólításának az oszlatásnál. egy civil és hét rendőr sérült meg.

A nemzeti ünnep előtt aktuálpolitikai céllal hatályba léptetett, alkotmányellenes passzív engedetlenség szabálysértés (32/2007 (III. 06.) Korm. rendelet 3.§-a) jegyében a rendőrség pusztán a jelenlét és a helyszín azonnali elhagyásának elmaradása miatt bírságolt meg azóta több száz tüntetőt. A

szabálysértés szerint ötvenezer forint pénzbírsággal sújtható az, aki a rendvédelmi szerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik. Ezen szabálysértés „jogi gumibotként” történő használata a tüntetések részvevőivel szemben a gyülekezési jog csorbulásához vezetett, ezt az állampolgári jogok országgyűlési biztosa is megállapította. A Nemzeti Jogvédő Alapítvány 2007 májusban az Alkotmánybírósághoz fordult a szabálysértés megsemmisítése érdekében, az indítványhoz az ombudsman is csatlakozott. A Fővárosi Bíróság évek óta következetes gyakorlata szerint a be nem jelentett tüntetésen megjelent, és tömegosztatási felszólításnak eleget nem tevő személy cselekménye egyéb többlettényállási elem hiányában szabálysértést nem valósított meg. Ennek megfelelően a 2006. október 23-án eljárás alá vont számos személlyel szemben jogerősen megszüntetésre kerültek a rendzavarás miatt indított szabálysértési eljárások, amelyek keretében első fokon sok esetben több napi elzárás büntetést szabtak ki. Az igazságügyi kormányzat képviselői több alkalommal nyíltan, a magyar bíróságok függetlenségét sértő, veszélyeztető módon fejezték ki ezzel kapcsolatos nemtetszésüket. A gyakorlatban bebizonyosodott, hogy a sérelmezett és alkotmányellenes jogszabályhely alkalmazása és indokolatlanul kiterjesztő értelmezése a gyülekezési jog csorbulásához vezetett. Az Alkotmánybíróság még nem döntött az ügyben,

A Március 15. téri rendezvényen Demszky Gábor főpolgármestert tojással dobálták meg, emiatt előállították Polgár Tamást és garázdaság miatt büntetőeljárást indítottak vele szemben. Az ügyészség bűncselekmény hiánya miatt megszüntette az eljárást, kimondva, hogy egy közszereplővel szembeni tojásdobálás a történetileg kialakult véleménynyilvánítási formák kereteit nem haladja meg, így kihívóan közösségellenes motívuma sincs, tehát nem lehet szó ilyen esetben szó garázdaságról. Az eljárást megszüntető ügyészségi határozat leszögezte: „/köz/rend védelme nem jelentheti az alkotmányos alapjogok gyakorolhatóságának korlátozását. A büntető jogalkalmazás éppen ennek figyelembe vételével kerüli el annak csapdáját, hogy a politikai küzdelmeknek mintegy ugyancsak politikai állásfoglalásba bocsátkozó részese legyen.”

2.4

2007. április 4.: Szabadság téri előállítások

Novák Előd egy tálca "Húsvéti ajándék" feliratú tojással megjelent 2007. április 4-én a Magyar Kommunista Pártnak a Szabadság téren, a szovjet önkényuralmi emlékműnél a "felszabadulás" alkalmával tartott rendezvénye közelében. A magányosan álldogáló Novákba nemsokára belekötött néhány kommunista, ő segítséget kért a rendőröktől, de megrökönyödésére azok nem az őt lökdöső személyekkel szemben léptek fel, hanem őt fogták el, megszorogatva nyakát. Emiatti felháborodásának adott hangot a másik két később szintén elfogott személy. Később szabálysértés hiányában jogerősen megszüntették az ellenük garázdaság miatt indított szabálysértési eljárásokat.

2.5

2007. május 9.: Zászlós ügy

2007. május 9-én Budapest, V. kerület, Belgrád rakpartnál az MSZP tüntetése elleni Jobbik tüntetésen kezében Árpád-házi sávós zászlót tartva tiltakozó Fáber Károlyt a rendőrség előállította, miután a rendőri felszólítás ellenére a zászlót nem csavarta össze. A történelmi zászló közterületi nyilvános rendezvényen történő használata nem jogellenes, ennek ellenére " passzív engedetlenség" szabálysértés elkövetése miatt a zászlót provokatívnak minősítő bíróság ötvenezer forintra megbírságot. Az érintett a döntés ellen vélemény-nyilvánítási szabadság megsértése miatt a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult.

2.6

2007. október 11.: Szekszárdi kormányellenes tüntetés

2007. október 11-én Szekszárdon Gyurcsány Ferenc miniszterelnök ellen tiltakozó mintegy 2-300 fős – sípokkal, paradicsommal, tojással felszerelt – tiltakozó tömegből négy személyt legyűrtek, előállítottak, utóbb a bíróság mindannyiukat felmentette.

Országszerte rendszeressé vált a kormányfő látogatásai helyszínén tüntetők megjelenése, akikkel szemben a rendőrség több esetben a gyülekezési jog és vélemény-nyilvánítási szabadság keretei közötti tiltakozások miatt fellépett előállítások és szabálysértési bírságolás eszközeivel.

2.7

2007. október 22.: Tüntetés oszlatás a Nagymező utcában

A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom budapesti Szabadság térről induló vonulások, bejelentett tüntetését a rendőrség könnygáz, vízágyú és csapaterő alkalmazásával a Nagymező utcában feloszlatta. A vonulásról szóló tiltó határozatot a rendőrség nem adta át a helyszínen, a rendőrség nem tartotta be az arányosság követelményét sem. Az Operaházban ünnepi előadáson részt vevő Gyurcsány Ferenc személyes biztonsága miatt egy egész városrész életét bénították meg: lezárták a környékbeli utcákat, a lakók csak igazoltatás után juthattak el otthonaikba és a tiltakozó fiatalokat rohamrendőrök támadták meg, falhoz állítva várakoztattak több, a tüntetés közelében elfogott fiatal az esőben órákon át. A rendőrök akadályozták a Nemzeti Jogvédő Alapítvány és a Civil Jogász Bizottság megfigyelőit munkájukban, durva hangon rendreutasították őket, nem voltak hajlandók segítséget adni, amikor egy fiatal embert lábon lőttek, végül igazoltatták őket, hiába jelezték, hogy megfigyelői minőségben vannak jelen.

2.8

2007. október 26. Erzsébet-híd és Ferenciek tere

2007. október 26-ára az Erzsébet-hídra blokádot hirdetett meg egy internetes portál. A felhívásra megjelent kormányellenes békés demonstrálókból több tucat személyt elállítottak, A bíróság több esetben felmentette az eljárás alá vontakat és megállapította, hogy: „...a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján azt lehetett megállapítani, hogy az eljárás alá vont felszólításra a kérdéses területet elhagyta, előállítására nem onnan került sor....” A hídon lévők lényegében körbezárásra kerültek. A Ferenciek terére szorított tüntetők pedig hiába kívánták a megjelölt irányban elhagyni a teret, mégis előállították őket. A felmentettek kárigényt terjesztettek elő.

2.9

2007. november 17.: Batthyány-örökmécsesnél tartott demonstráció

2007. november 17-én a be nem jelentett gyors reagálású tüntetést a rendőrség feloszlatta a Batthyány-örökmécsesnél, munkájukat végző újságírókat is előállítottak. A rendőrség 34 személyt állított elő, órákon át fogva tartották őket, és egyiküknek azt sem engedték meg, hogy családját, ügyvédjét értesíthesse. A szabálysértési bíróságok kimondták több esetben: az előállítottaknak nem volt lehetőségük a rendőrségi felszólításnak engedelmessé a teret elhagyni.

2.10

2008. február 23.: Jogsértő házkutatások, tanúkihallgatások a Magyarok Nyilai ügyben

Tizenkét helyszínen tartott egy időben házkutatást 2008. február 23-ra virradóra a rendőrség a Magyarok Nyilai nevű állítólagos szervezet utáni hajsza részeként és egyúttal 12 embert hallgattak ki az MSZP-s politikusok elleni Molotov-koktélos támadások ügyében, de senkit nem gyanúsítottak meg. Az akció során Budapesten és vidéken egyaránt hallgattak meg tanúkat, akikkel kapcsolatban feltételezték: információjuk lehet a Molotov-koktélos támadásokról, valamint az azok elkövetését magára vállaló Magyarok Nyilai Nemzeti Felszabadító Hadseregről. A cselekmények során a házkutatásra és tanúkihallgatásra vonatkozó szabályokat több esetben megszegték, többek között azt az előírást, hogy a tanút először idézni kell és csak az önkéntes megjelenés hiányában lehet őket előállítani bilincsben, illetve a házkutatást lehetőség szerint napközben kell végezni. Az egyik helyszínen a rendőrök ott felejtettek egy aktát, amiben a nyomozással kapcsolatos dokumentumok voltak: lista a házkutatás során keresendő tárgyakról, három határozat házkutatások elrendeléséről, több fénykép és térfelnyelők kamerák felvételeinek másolatai.

A házkutatások során a rendőrség teljesen irreleváns bizonyítékokat foglalt le. A házkutatások egyikét a szegedi Jobbik egyik tagjának lakásán hajtott végre a rendőrség. Hajnali öt órakor tíz rendőr jelent meg a családi háznál, és cukrot, lisztet, és a fűnyírógép működéséhez szükséges benzint foglaltak le, állítva: ezek segítségével bombát lehet készíteni. Emellett számítógépeket és mobiltelefonokat is lefoglaltak, melyeket csak hónapokkal később adtak vissza. Az egyik érintettet munkahelyén, egy szegedi laboratóriumban keresték meg a nyomozók azzal, hogy házkutatást tartanak lakásán. Az éppen végzett kísérletet biztonsági okból nem akarta félbehagyni, ezért megbilincseltek és lakásába hurcolták. Lefoglalták íjászfelszerelését, mobiltelefonját, winchestereket, minden adathordozót, több mint 60 tételt, szinte üres lakást hagytak maguk után. A házkutatás alatt is végig bilincsben tartották, és egyébként sem lehetett ott minden helyiségben, főleg miután a saját lakásában még bilincsben sem engedték meg, hogy szabadon mozogjon és WC-re menjen; leültették egy ágyra, órákon át fel sem állhatott onnan, így bármilyen manipulációra mód nyílhatott volna.

2010. szeptember 28 –án a 2002 és 2010 közötti állami jogsértéseket vizsgáló parlamenti albizottság meghallgatásán Révész Máriusz képviselő rámutatott: Draskovits Tibor kinevezése után három nappal országszerte tizenkét embernél tartott házkutatást a rendőrség az éjszaka kellős közepén, előállították őket, végül mégsem indult eljárás ellenük, viszont fel lehetett mutatni, hogy a frissiben kinevezett miniszter milyen aktívan fellép a Magyarok Nyilai-ügyben. Erre a volt miniszter azt felelte: az akcióra nem adott, nem is adhatott utasítást, azt már jóval korábban előkészítették. A volt miniszter azonban beismerte: nem járt el helyesen, amikor a középiskolások által még 2007-ben végrehajtott bonyhádi robbantást tavaly összefüggésbe hozta a Magyarok Nyilai nevű szervezettel, de azzal mentegetőzött, hogy téves adatokat kapott a rendőrségtől.

2. 11

2008. március 15.: A nemzeti ünnep méltóságát sértő rendőri intézkedések

Óriási mértékű és intenzitású rendőri jelenlét jellemezte Budapestet, a rendőrség közlése szerint 4000 rendőr volt az utcákon. A Kossuth téri, Március 15-e téri és Múzeum körúti állami, önkormányzati ünnepségeken magánérdekeltségű őrző-védő cég alkalmazottai a jogellenesen, kizárólag a rendőrség által végezhető közrendvédelmi feladatköröket ellátva vizsgálták át a megemlékezésre tartókat, kiszűrve többek olyan tárgyakat (pl.: Árpád-házi sávós zászló), amelyek a közbiztonságot nem fenyegették. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa megállapította, hogy a jogállamiság elvéből következő jogbiztonság követelményével, valamint a magánszférához való joggal összefüggő visszasságot okoz az, ha közterületen zajló állami (önkormányzati) rendezvényekre való belépéskor a csomagok átvizsgálását személy- és vagyonvédelmi tevékenységet folytató magánvállalkozások alkalmazottai végzik.

Az ünneplők biztonsági okokra hivatkozással történt távol tartása, vagy jelenlétének korlátozása az állami ünnepségeken nem volt egyeztethető össze a népszuverenitás alkotmányos elvével. Gyakoriak voltak a zaklató jellegű igazoltatások és ruházat, illetve csomagátvizsgálások. Ezek az intézkedések sértették a nemzeti ünnep és a polgárok méltóságát, mert félelmet, rossz érzéseket keltettek.

Azonosító jelvényt vagy számot nem viselő rendőröket többen láttak, ilyen esetet a rendőrség is megerősített, fegyelmi eljárás is indult. Az Üllői útnál a tömegoszlatásra vonatkozó felhívás nem volt jól hallható, továbbá megfelelő időt nem biztosítottak a helyszín elhagyására. A könnygázgránátokat többször fejmagasságban lőtték ki, egy alkalommal fejsérülést is okoztak. Szemtanúk egy esetben sérüléssel járó vipera használatról is beszámoltak. Több esetben került sor elfogott személyek bántalmazására a körúton és a Ferenciek terén. Indokolatlanul hosszú ideig és nagy területen korlátozták a mozgásszabadságot. A Blaha Lujza térről indult be nem jelentett tüntetést a rendőrség feloszlatta, több tüntető előállítására került sor. A gyülekezési törvényt nem módosították a Bukta ítéletnek megfelelően és a rendőrség sem volt hajlandó a spontán tüntetésekre vonatkozó nemzetközi jogi elvet (gyors reagálású békés tüntetés bejelentés elmaradása esetén nem oszlatandó) alkalmazni.

Visszatérő jelenséggé vált, hogy a tüntetések a rendőrség fellépésével összefüggésben veszítették el békés jellegüket, ez ezúttal is így volt. A skandináv országokban általában sikerrel alkalmazott „puha sapka” rendőri taktika lényege az, hogy a rendőrség kerüli demonstratív erőfelvonultatást, megfelelő távolságból biztosít és csak akkor avatkozik közbe az erőszakos magatartást tanúsítók kiszűrésével, ha a tüntetés elveszti békés jellegét. Az ellene tiltakozóktól rettegő miniszterelnök miatt - tavaly októberhez hasonlóan – rendkívüli állapothoz hasonlító események következtek be. A menet szervezésével Budaházy Györgyöt gyanúsították meg, a gyülekezési joggal visszaélés miatt indított szabálysértési eljárást azonban később megszüntették ellene.

2.12

2008. április 11.: Clark Ádám téri tüntetés felosztatása és tömeges előállítások

A budapesti Clark Ádám téren 2008. április 11-én több száz személyt kerített körbe a rendőrség és 52 személyt állított elő egy meg nem kezdett tüntetés helyszínén, a rendőri felszólítás nem volt egyértelmű és a megadott idő alatt teljesíthető. Az igazoltatást követően megbilincseltek és előállították őket: átlagosan 6-8 órás fogva tartás után hajnalban engedték csak szabadon őket. Mindegyikükkel szemben szabálysértési eljárást kezdeményeztek, jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértése miatt és szabálysértési bírsággal sújtották őket. A szabálysértési bíróság megszüntette a jogszerűtlenül megbilincselte és előállított emberekkel szembeni eljárások többségét. A bíróság kimondta: a rendőrgyűrűből szabadulni nem tudó 52 ember megbilincselésére semmilyen jogalapja nem volt a hatóságnak. Ezen a napon összesen 59 ember előállítására került összesen sor.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztósának jelentése számos visszaélést állapított meg és a Független Rendészeti Panasztestület is elmarasztalta a rendőrséget.

Részlet az általános ombudsman jelentésből:

„A Rendőrség azzal, hogy a tömegosztatás indokaként a bejelentés elkészítését jelölte meg hátrányosan megkülönböztette e demonstrációra igyekvő személyeket és a demonstráció szervezőjét mindazokkal szemben, akik korábban szintén a Gytv.-ben meghatározott 3 napos határidőt be nem tartva jelentették be rendezvényüket, de e bejelentéseket a Rendőrség tudomásul vette.”

„A Clark Ádám térről történt előállítások végrehajtásáról szóló rendőri jelentések minden esetben - szóról-szóra - arra hivatkoznak, hogy a tömeg tagjaként az előállított személy nem tett eleget a rendőri felszólításnak és nem hagyta el kellő időben a teret, ezért az adott személyt igazoltatták, majd előállították. A jelentések - a cselekmény mérlegelését teljes mértékben nélkülöző - nagyfokú eljárási „automatizmusról” árulkodnak, holott az előállítás olyan személyi szabadságot korlátozó kényszerintézkedés, amelynek indokoltságát minden esetben, minden eljárás alá vont személynél külön kell vizsgálni.”

„A rendőrség a személyes szabadsághoz való joggal összefüggő visszaélést okozott akkor, amikor pusztán a nem kellően gyors elvonulás miatt, automatikusan ~ a szabálysértési feljelentéssel egyidejűleg - a felosztatott rendezvény területén tartózkodó személyeket előbb körbezárta, majd előállította.”

A Clark Ádám térről előállított, felmentett személyek (köztük Budaházy György) a jogellenes előállítással és fogva tartással kapcsolatban kárigénnyel léptek fel, amely eljárások folyamatban vannak.

2.13

2008. május 9.: Tibetért tüntetők elleni jogellenes fellépés

2008. május 9-án a Budapest V. kerületében Egyetem térnél az érkező kínai állami delegációt spontán tüntetés fogadta, amelynek során többen tibeti zászlót vettek elő, illetve a már világszerte ismert „Free Tibet” szavakat kiabálták. A rendőrség másodperceken belül közbelépett: Hendrei Tibort, a Tibetet Segítő Társaság elnökét és a szervezet további öt aktivistáját – köztük 3 tibeti polgárt – elfogták és előállították az V. kerületi Rendőrkapitányságra, ahol egészen másnap hajnalig fogva tartották őket.

Az elfogott és előállított Tibetiek között volt Choegyal Tenzin is – aki a Tan Kapuja Buddhista Főiskolán tanított, valamint magyar-tibeti szótár összeállításán dolgozott. A rendőrség megbírságotlta őket jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértésének elkövetése miatt. A bíróság végül felmentette mindannyiukat figyelemmel arra, hogy a tüntetők a Magyar Köztársaság területén mindenkit megillető vélemény-nyilvánítási szabadságukkal élve juttatták kifejezésre Tibet függetlensége iránti követelésüket.

2.14

2008. szeptember 20.: Szabadság téri tüntetés feloszlata, Hazatérés templomában zajló istentisztelet megzavarása

A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom által szervezett és a Szabadság téri szovjet emlékműnél befejeződő demonstrációt a rendőrség feloszlatta, az akció során 15 tüntetőt előállítottak. Nem engedték letenni a tüntetőknek az emlékműnél a kommunizmus bűneire emlékező cipőket, hallható felszólítás nélkül lőttek ki minden korábbinál kínzóbb tüneteket okozó könnygázgránátokat a tüntetés több ezer békés résztvevője közé is. A Hazatérés templománál a templomba, illetve annak lépcsőjére szorítottak többtucatnyi embert, megzavarták az ott zajló istentiszteletet, illetve távozásra szólították fél a templomban tartózkodókat. A tüntetés feloszlatajának jogellenessége megállapítása iránt per indult, ítélet még nem született. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának állandó gyakorlata szerint, ha egy tüntetés résztvevői közül egy kisebb csoport jogellenes magatartást tanúsít, ez még nem ok arra, hogy a tüntetés többségét alkotók feloszlataásra, vagy széteszlataásra kerüljenek, tehát ilyen esetben is meg kell védeni a gyülekezési jogukat békésen gyakorlókat. A néhány támadónak minősített személy miatti oszlataás aggályos volt. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa megállapította, hogy „az ellentétes érzelmű tüntetők keveredését a helyszínt biztosító rendőrök nem akadályozták meg megfelelően. Így nem zárható ki, hogy a rendőrség a tömegkezeléssel összefüggésben nem tett maradéktalanul eleget az állam alapjogvédelmi kötelezettségének”.

2.15

2008. október 23.: Tüntetőök Markó utcai körbezárása

2008. október 23-án a bejelentett tüntetési helyszínek között Budapesten haladó (rendőrpalotától az Astoria felé tartó) tiltakozó menetet a rendőrség beteretlte a Markó utcába. Közel két óráig akadályozták a körbezárt embereket a mozgásukban, ezzel megsértették a személyes szabadsághoz fűződő jogaikat. A feltartóztatás jogszerűtlen volt: két bejelentett rendezvény közötti vonulás a bírósági gyakorlat szerint megengedett. Több önkényes előállításra is sor került, köztük volt Budaházy György, az ellene indított szabálysértési eljárást utóbb megszüntették.

Az egész városban aznapra elrendelt fokozott ellenőrzés alapján tömeges „zaklató jellegű” igazoltatásokra került sor kifejezetten nemzeti jelképeket viselő, tüntetésre induló vagy onnét távozó személyekkel szemben. A Kossuth téri állami ünnepegen a rendőri állomány egyértelmű utasítást kapott a kordonkorlátokon kívül (ideértve a megemlékezni kívánók számára kialakított „zsákot” is) véleményt nyilvánító személyek (kiabáló, kereplő, transzparenst hordozó stb.), valamint azok igazoltatására, majd a területről való kivezetésére, akiknek „nemzetiszínű szalag vagy síp lóg a nyakában. Ezt az igazoltatási gyakorlatot, illetve a fokozott ellenőrzés aránytalan alkalmazását az állampolgári jogok országgyűlési biztosa is elítélte jelentésében. Rámutatott az ombudsman, hogy a Jobbik és a HVIM rendezvényein a rendőrség által a szervezők kifejezett előzetes tiltakozása ellenére alkalmazott „új beléptetési rend” objektíve alkalmas volt arra, hogy a rendezvényeken egyébként részt venni kívánókat a részvételtől visszatartsa, szükségtelenül és aránytalanul korlátozta a békés gyülekezéshez való jogot. Az igazoltatások során arra kényszerítették az embereket, hogy kamerába mondják a nevüket és személyes adataikat, pedig ezt korábban az adatvédelmi biztos is aggályosnak minősítette.

2.16

2009. január 30.: A rendőrség jogellenesen tiltotta meg a gárdistavonulást Ivánban

A Magyar Gárda 2009. január végére bejelentett iváni vonulását betiltó rendőrségi határozatot a bíróság hatályon kívül helyezte, így lehetővé vált a rendezvény megtartása. A tiltó határozatban az szerepel, hogy a gárdisták az 1360 fős település közlekedésében "komoly zavart okoznának" (szombaton), „alternatív útvonal ugyanis nem biztosítható a településen közlekedők számára”, illetve "zavart okozhatnának a helyiek mindennapi életében." A bíróság indokolása szerint a rendezvény idejére lehetett volna más útvonalat biztosítani, továbbá kimondta: a rendőrség alapvető hibákat vétett a tiltás meghozatala előtt, például nem jártak alaposan utána a helyi közlekedési viszonyoknak, menetrendnek és egyáltalán nem vizsgálták ki a bejelentett rendezvény közlekedésre vonatkozó tényleges következményeit.

2.17

2009. március 15.: Tüntetések rendőrségi zaklatása, tömeges előállítások, kordonerdő, jogvédők elleni támadás

2009. március 15-én Budapesten a rendőrség aránytalan és szükségtelen módon korlátozta a gyülekezési jogot, a hatalmas rendőri jelenlét (több ezer rendőr) és kordonerdő elrettentő és megfélemlítő hatású volt. A rendőrség összesen 37 személyt állított elő, 18 főt bűncselekmény miatt, szabálysértés elkövetése miatt 15 személyt.

2009. február 1-én hatályba lépett közrendvédelmi törvénycsomag számos ponton szükségtelenül és aránytalanul korlátozta a vélemény-nyilvánítási szabadságot és a gyülekezési jogot. A „Lex Tojás” néven elhíresült - büntető törvénykönyvet és szabálysértési törvényt számon ponton szigorító, illetve új tényállásokat bevezető - törvényt a nyilvánvaló céllal fogadták el, hogy a politikai ellenzék szabadságjogait csorbítsák, és lehetővé tegyék velük szemben az önkényes, megtorló jellegű hatósági fellépést. Az akkori ellenzék és jogvédők által éles kritikával illetett törvény – amelyet a Nemzeti Jogvédő Szolgálat az Alkotmánybíróság előtt támadott meg - soha nem látott szélességűre tárta az előkészületi cselekmények büntethetőségi körét, garázdaságnak minősíti a testi sérülés okozására alkalmatlan támadást, pl. ha tojással vagy tortával dobznak meg egy közszereplőt. Ennek a törvénynek az éles bevetésére került sor a nemzeti ünnepen.

Az ünnepnapon tiltotta meg a rendőrség a Rendszerváltó Fórum vélemény-nyilvánítási szabadság aznap délelőtti, Kossuth téri megsértése miatti rövid határidővel bejelentett vonulós rendezvényét (nem létező tiltási okként hivatkozva azt, hogy nem volt elég idő a bejelentés elbírálására), illetve a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom két, statikus – (Szent István téren kívüli) helyszínre vonatkozó tüntetését.

Ezen a napon egyetlen vonulós megemlékezés, tüntetés sem kerülhetett megtartásra Budapesten: minden ilyen rendezvényt megtiltottak sajnálatos bírósági asszisztálással, többek között Jobbik három vonulós rendezvényét is: a párt európai parlamenti választási kampány-nyitó rendezvénye is tiltólistára került az Andrássy úton át a Deák térre történő vonulós formájában. 2008 júliusban a rendőri vezetők által utóbb elismerten Draskovits Tibor akkori igazságügyi miniszter politikai nyomására a melegek először közlekedési okból megtiltott felvonulását ugyanezen az útvonalon lehetővé tették azzal az indokkal, hogy a gyülekezéshez való jog és a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő társadalmi érdek biztosítása prioritást élvez.

A kettős mércéjű tiltások a politikai szabadságjogok egyik legfontosabbikát jelentő gyülekezési jogra vonatkozó nemzetközi emberi jogi egyezmények és hazai alkotmányos előírások durva sárba tiprását jelentették, de az egyenlő bánásmód alkotmányos követelményét is kiemelkedő módon sértették. Ekkorra az 1989-ben jogszabályi úton felszámolt engedélyezési rendszert működtette a rendőrség: csak olyan vonulós megmozdulások vettek tudomásul, amelyek a hatalom érdekeit nem sértették, minden más rendezvényt közlekedés más útvonalon való biztosíthatatlanságára történő utalással megtiltottak.

A fokozott és aránytalan biztonsági intézkedések az állami ünnepeken való polgári részvételt ismét korlátozták, sértették a nemzeti ünnep és a polgárok méltóságát. Az ünneplők biztonsági okokra hivatkozással történt távol tartása, vagy jelenlétének korlátozása nem egyeztethető össze a népszuverenitás alkotmányos elvével. Ismét gyakoriak voltak a zaklató jellegű igazoltatások és ruházat, illetve csomagátvizsgálások. Sokadik alkalommal jogellenesen magánbiztonsági cégek végezték a ruházat és csomagátvizsgálást az áteresztő pontokon, kiszűrve ismét olyan tárgyakat is (pl. cumisüveg), amelyek a közbiztonságot nem fenyegették.

Az állami ünnepeken a vélemény-nyilvánítási szabadságát gyakorló személyekkel szemben törvényes indok nélkül alkalmaztak személyes szabadságot korlátozó kényszerintézkedéseket, így került sor a 12 pont egyikét felmutató két fiatalember előállítására, megbírságolására, sőt őket és még aznap több más személyt a fogdán megalázó, embertelen bánásmódnak vetették alá. A budapesti főkapitány a jogsértést elismerte, a bíróság az érintetteket felmentette.

A kormányzat céljait nem támogató szervezetek által bejelentett rendezvényeket és azok nagyobb sugarú környékét fémkordonnal kerítették be. A Belváros egyes részei emiatt átjárhatatlanná váltak szükségtelenül akadályozva az emberek szabad mozgását. Mindez a gyülekezések kifelé irányuló, csatlakozásra invitáló jellegét megszüntette és egy körbezárt tömeg rendőri felügyelet mellett tartott zártkörű rendezvényévé silányította a nemzetközi egyezmények és az Alkotmány által is kiemelten védett gyülekezési jog gyakorlóinak közterületi gyülekezéseit.

A tüntetések köré vont kordonoknál lassú és nehézkes be- és kijutást eredményező áteresztő pontokat alkalmaztak, ahol igazoltatták az embereket és csomag és ruhaátvizsgálást végeztek a rendőrök. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa megállapította: a BRFK azon eljárása, miszerint a gyülekezési jog hatálya alá tartozó rendezvényeken a rendezvényt biztosító rendőrök beléptetésben való fokozott részvételét, a beléptetéssel egybekötött igazoltatást, csomag- és ruházatvizsgálatot rendelt el, a békés gyülekezéshez való joggal összefüggő visszásságot okozott.

Rendőri támadás ért jogvédőket is: Morvai Krisztina, a Jobbik Magyarországért Mozgalom európai parlamenti listavezetője és Gaudi-Nagy Tamás, a Nemzeti Jogvédő Szolgálat ügyvezetője este az V. kerület Nádor u. 2. szám előtt rendőri támadás elszenvedőivé váltak. A jogvédők ügyeleti szolgálatot láttak el a Szent István Bazilika előtti téren, ahol egyeztettek a rendőri erők parancsnokaival annak érdekében, hogy a befejezett HVIM rendezvényről az emberek szabadon eltávozhassanak. Az elvonuló 25-30 fős csoportot rendőri sorfállal perek múlva körbezárták. A rendőrsorfal erőszakosan taszigálta a csoport tagjait, egyesek lábát kirúgták. Morvai Krisztina rögtönzött sajtótájékoztatót kívánt tartani az újabb jogellenes rendőri intézkedésről. Eközben a rendőrök egy része rátámadt egy fiatalemberre (vele szemben a hivatalos személy elleni erőszak büntette miatti eljárást utóbb megszüntették), dulakodás támadt és ezzel egyidejűleg több rendőr a körbezárt csoport tagjait, köztük a jogvédőket minden indok nélkül könnygázspray-vel lefújta. Néhányan földre kerültek, őket bakancsral rugdosták, illetve egyesek – köztük egy újságíró - tonfaütéseket kaptak, mások rendőri taszigálást, lökést. A könnygáz olyan erős volt, hogy maguk az azt használó rendőrök sem bírták: fokozottan jelentkező légzésbénulási tüneteket okozott, amely miatt az érintettek majd mindegyike rosszul lett. A jogsértettek panaszainak először a Független Rendészeti Panasztestület, majd az országos rendőrfőkapitány helyt adott, megállapítva: alapvető jogokat sértő rendőri intézkedés történt: a HVIM tüntetéséről távozni kívánó személyek távozásának akadályozása, a jogvédők és elvonuló tüntetők körbezárással történő megállítása és a könnygázspray mindenkivel szembeni használata jogellenes volt.

A Március 15. téren délután a rendőrök brutálisan leteperték megbilincseltek és elhurcolták Budaházy Györgyöt, és később hivatalos személy elleni erőszak büntette címén vádat emeltek ellene, annak ellenére, hogy a tanúk és felvételek tanúsága szerint jogsértést nem követett el. Részére semmilyen felvilágosítást nem adtak az előállítás okáról. Elfogásának azt eredményezte, hogy a nemzeti ünnepen 17.30-kor a Szent István térre meghirdetett rendezvény főszónokaként nem jelenhetett meg. Toroczkai László, a HVIM elnökét a Szent István téren 20 óra körül szintén elfogták.

Több órás fogva tartása alatt vele szemben sem közölték a személyes szabadságkorlátozás jogcímét, nem került sor semmilyen eljárási cselekményre, csak utólag derült ki, hogy az esti, Alkotmány utcai bejelentett rendezvényén elmondott beszédének egy része miatt hivatalos személy elleni erőszak miatt kívánnak eljárást indítani, de erre végül nem került sor.

A jogsértések miatt az Országgyűlés emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottsága 2009. március 24-én külön ülést tartott, ahol az illetékes miniszter, államtitkár, rendőrségi vezetők, állampolgári jogok biztosa, Független Rendészeti Panasztestület elnöke és jogvédők meghallgatására került sor.

2.18

2009. április 14.: Kossuth téri „libás” tüntetés könnygázos oszlatása

2009. április 14-én a budapesti Kossuth téren, illetve annak környékén Bajnai Gordon miniszterelnökké választása ellen tiltakozó kormányellenes tüntetőkkel szemben számos jogsértést követett el a rendőrség. Az OMSZ több mint 25 sérültről számolt be, ideértve a rendőrség munkatársait is, ismét volt súlyosan sérült, sőt volt paprikaspray-vel közvetlen közletről ok nélkül lefűjt várandós kismama is. A rendőrség ismételen aránytalan és szükségetlen módon korlátozta a gyülekezési jogot, megfélemlítő erődemonstrációkkal próbálta rendszabályozni a tiltakozókat, sőt egy bejelentett tüntetést hiúsított meg, oszlatott fel. A hatalmas rendőri jelenlét és a kordonerdő elrettentő és korlátozó hatású volt, de ennek ellenére több mint tízezer polgár vett részt a konstruktív bizalmatlansági indítvány országgyűlési szavazásának napján tartott tüntetéseken. A tüntetéseket és azok nagyobb sugarú környékét fémkordonnal kerítették be, lassú és nehézkes be- és kijutást eredményező áteresztő pontokat alkalmaztak, a rendezvényeket lényegében kiszorították a Kossuth térről.

A Kossuth tér és az Alkotmány utca kereszteződésében a Civil Összefogás Fórum és a MNB 2006 tartott először több ezres tüntetést, követelve az előre hozott választásokat. Ezt követően a MNB 2006 és a Jobbik Magyarországért Mozgalom rendezvénye kezdődött volna el, azonban a rendőrség – arra hivatkozva, hogy néhányan megbontották a rendőri kordont - az egész rendezvényt könnygázgránátokkal és Bajcsy- Zsilinszky útig történő kiszorítással indokolatlanul és azonnal feloszlatták, ahelyett, hogy a szerintük rendbontónak minősített néhány érintett tüntetőt kiemelték volna és a szervezőket a rend helyreállítására kérték volna fel. Ezzel súlyos rendőrszakmai hibát vétettek, illetve emberi jogi szempontból elfogadhatatlanul korlátozták alapvető jogaikat a tüntetőknek. Helytelen oszlatási gyakorlatához híven a rendőrség az arányosság követelményét megsértve átmenet és más arányosabb eszköz alkalmazása helyett könnygázt is bevetett a kormányellenes tüntetők Alkotmány utcánál és Vértanúk terénél tartózkodó része ellen. Az oszlatás során egy tüntető súlyosan, többen könnyebben megsérültek. Többeket előállítottak, akik ellen szabálysértési és büntetőeljárásokat indítottak. Az este folyamán számos tüntetőt lefűjtak könnygázzal,

2.19

2009. július 4.: Magyar Gárda és politikai foglyok melletti szimpátiatüntetés jogellenes feloszlata és 216 ember előállítása

2009. július 4-én délután Budapesten az Erzsébet téren egy be nem jelentett, de békés tüntetést tartott a Magyar Gárda Mozgalom közel 300 gárdistája és szimpatizánsai a Magyar Gárda Egyesület feloszlataát kimondó július 2-i bírósági ítélet elleni tiltakozás és politikai foglyok (pl.: Budaházy György) szabadlábra helyezésének követelése céljával, amely cél kiegészült az aznapi tüntetéseket megtiltó rendőrségi határozatokkal szembeni tiltakozással. Ezt megelőzően a rendőrség (BRFK bűnügyi főkapitány-helyettese) olyan vezetői intézkedést bocsátott ki, amely szerint garázdaság szabálysértését követi el, aki a Magyar Gárda egyenruháját viseli, és ezért el kell járni vele szemben. Bencze József volt országos főkapitány által a 2002 és 2010 közötti állami jogsértéseket vizsgáló parlamenti albizottság előtti meghallgatásán elismerte az intézkedés jogellenességét, amelyet két nap múlva visszavontak.

A tüntetést a rendőrség erőszakkal feloszlatta, 216 embert állított elő, köztük Vona Gábort, a Jobbik Magyarországért Mozgalom elnökét és Kiss Róbertet, a Magyar Gárda Mozgalom akkori főkapitányát. A magyar rendészet történet legújabb kori időszakában, sőt 1956 óta egy napon ennyi ember előállítására egy tüntetésről még nem került sor. Négy emberrel szemben hivatalos személy elleni erőszak miatt büntetőeljárás indult, a rendőrség összesítése szerint 205 személlyel szemben különböző szabálysértések- garázdaság, közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés, jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni engedetlenség, valamint személyi igazolvánnyal kapcsolatos szabálysértés- elkövetése miatt indult eljárás. Az eljárások egy részében felmentésre, más részében felelősségre vonásra került sor. A rendőri akció során 17 civil személy sérült meg, egy embernek karját törték el tonfával, a közvetlen közletről könnygáz-spray-vel arcba fújtak olyan embereket, akik részéről semmiféle támadás nem fenyegette a rendőröket. Ellenállást nem tanúsító, ülő emberekkel szemben brutálisan, embertelen és megalázó bánásmódot megvalósítva léptek fel a rendőrök. Rendőrök sérüléséről nem érkezett tájékoztatás.

Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa esetéről készült jelentésében megállapította, hogy a rendezvény feloszlata során elhangzott felszólítások nem jelölték meg annak indokát, ez pedig a békés gyülekezéshez való joggal összefüggő visszasságot okozott. Rámutatott: egy bírósági ítélet indokolásában foglalt akár elvi jelentőségű megállapítások nem szolgálhatnak közvetlenül egy rendőrségi intézkedés jogalapjául. Megállapította: „több esetben került sor rendőrbot és ingerlőgáz alkalmazására, a még verbális agressziót sem tanúsító, földön ülő személyekkel szemben.” továbbá „az ülősztrájkok, blokádok akkor sem tekinthetők békétlennek, ha az csak a személy elleni erőszakkal szüntethető meg, vagyis mindaddig, amíg a résztvevők csak passzív ellenállást tanúsítanak, megalapozottan hivatkozhatnak a gyülekezési jog védelmére.” Az ombudsman megállapította, hogy az előállítás szükségessége is kérdéses volt.

A tüntetés feloszlataát a Fővárosi Bíróság 2010. október 4-én született jogerős ítéletével jogellenesnek nyilvánította, így jogellenes a 216 tüntető előállítása is, részükre kártérítés jár és perújításra jogosultak azok, akiket szabálysértési bírsággal sújtottak. A bíróság kimondta, hogy a spontán tüntetés nem vesztette el békés jellegét, nem valósította meg mások jogainak, szabadságának sérelmét és nem akadályozta a forgalmat, és ezek alapján a demonstráció nem volt feloszlatható.

2.20

2009. december. 15.: Magyar Gárda feloszlata és gárdisták elleni eljárások

A tíz tagú Magyar Gárda Egyesület elleni 2007-ben indított feloszlataási perben a feloszlataást másodfokon kimondó jogerős ítéletet a Legfelsőbb Bíróság 2009. december 15-én hatályában fenntartotta, a döntés ellen idén nyáron benyújtott panasz miatt az igazságszolgáltatás és a vonatkozó nemzetközi egyezmények végső értelmezése a Strasbourgban székelő Emberi Jogok Európai Bíróságára vár. A Gárda hangot adott a társadalom elégedetlenségének és vitatja, hogy jogsértést követett volna el, a feloszlataás hatálya a több ezer főre bővült mozgalomra is kiterjedt. Ez a döntés sem akadályozza meg a polgárokat abban, hogy a jogszerűség talaján saját értékrendjüknek megfelelő közösségeket hozzanak létre,

A Gárda elleni jogerős ítéletet követően célirányos kormányrendeleteket léptettek hatályba (2009. július: feloszlataott szervezetben való részvétel szabálysértése, 2009. november: feloszlataott szervezet viseletére emlékeztető ruhaviseletet is büntető kormányrendelet, mindkét rendelet az Alkotmánybíróság elé került), és ezek, illetve a rendőrség bevetésével módszeresen és rendszeresen zaklattak egyesületi és gyülekezési jogukkal élni kívánó embereket, még akkor is, ha jogellenes magatartást nem tanúsítottak, csupán közterületen vagy akár magánterületen tartózkodnak. A rendőrség tömegével indított szabálysértési eljárásokat olyanokkal szemben, akik többek között a Magyar Gárda Mozgalom formaruháját vagy ahhoz hasonló öltözetet viselnek, vagy egyáltalán bármilyen közösséget vállaltak a feloszlataott Magyar Gárdával egy tekintet alá nem eső, vele nem jogfolytonos Új Magyar Gárda Mozgalommal.

Bencze József volt országos főkapitány által a 2002 és 2010 közötti állami jogsértéseket vizsgáló parlamenti albizottság előtti 2010. szeptember 23-i meghallgatásán a szabálysértésekről az alábbiak szerint nyilatkozott: „Született egy nagyon gyenge szabálysértési törvény-módosítás, ami a betiltott társadalmi szervezet tevékenységében való részvételt szabályozta, és azt mondta, hogy rendőr őrmester, tessék elolvasni az 58 oldalas bírósági döntést, és abból kiolvasni, hogy mi az a tevékenység, ami tiltott a bíróság által, és akkor tessék eljárni.... A bíróság öt olyan eset konjunktív feltételként való megjelenését írta elő, amit létezhetetlen egy olyan szituációban jól mérlegelni, hogy valóban az az öt eset egyszerre, egy időben fennállt vagy sem. ...Akkor született egy módosítása ennek a szabálysértési tényállásnak, ami közel sem lett megint a jogalkotás vasárnapja vagy ünnepnapja. „

2.21

Ellenzék személyek és szervezetek fokozott kriminalizálása: koncepciós büntetőeljárások

A 2006 utáni időszakban szinte nem volt olyan kormányellenes tüntetés, ahol ne került volna sor jogellenes rendőri intézkedésre, több esetben csapaterővel, könnygáz és vízágyú bevetésével jogellenes feloszlításra vagy önkényes előállításokra, és utána koncepciós jellegű büntető- és szabálysértési eljárások megindítására.

Szilvász György volt titokminiszter magukért beszélő szavai világosan felrajzolják a hatalom felfogását a másként gondolkodókkal szemben, akik köre a parlamenti ellenzéktől a parlamenten kívüli pártokra és politikai jellegű, közügyekben aktív civil szervezetekig terjedt. Az Országgyűlés Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságának, Honvédelmi és rendészeti bizottságának és Nemzetbiztonsági bizottságának 2006. október 31-i összevont ülésén ekként nyilatkozott:

„Azt követően (2006. szeptember 18.) azt tapasztaltuk, hogy a szélsőjobboldali szervezetek, amelyek korábban önállóan, vezetőik elszigetelve dolgoztak, egyfajta hálózatot hoztak létre, a radikális és kevésbé radikális, a békés tüntetések eszközeit is alkalmazó vagy kizárólag azt alkalmazni akaró, illetve a szélsőséges, akár a fegyverhasználatig is elmenő köröket építettek ki, törekedtek a kiépítésére - egészen precízen fogok fogalmazni. E hálózat, amely tehát elsősorban szélsőséges, szélsőjobboldali szervezetek tagjaiból állt, kapcsolatot keresett és talált parlamenti pártokhoz, illetve ismert politikai szervezetekhez. A Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom, a Lelkiismeret '88, a kuruc.info rasszista honlap köré szervezett személyiségek, csoportosulások megtalálták a kapcsolataikat a Magyarok Világszövetségének egyes tisztségviselőivel és vezetőjével, megtalálták a Jobbik Magyarországért Mozgalom egyes vezetőihez, tisztségviselőihez, megtalálták a MIÉP-hez ezeket a személyi, szervezeti kapcsolatokat. Kijelenthető, hogy a MAGOSZ egyes vezetőivel is szoros kapcsolatot alakítottak ki. Kijelenthető az is, hogy egyes fideszes helyi szervezetekkel is felvették a kapcsolatokat, és érdemben építették ki azokat. Október 23-a után sem szűntek meg ezek a háttérszerveződések és egyeztetések. Ezúton is mindenkit szeretnék figyelmeztetni arra, hogy cselekményeik, amelyekben részt vesznek, törvénytelenek, az alkotmányos rend megdöntésére irányuló konfrontáció előkészítésében vesznek részt, és ezt a rendőrség és a Nemzetbiztonsági Hivatal minden rendelkezésére álló törvényes eszközzel meg fogja akadályozni a következő napokban is.”

A büntetőeljárásokat a fenti elveknek megfelelően ez egész vizsgált időszakban típusosan használták a politikai ellenzék elleni megtorlásra, de előfordult politikailag nem motivált emberek ilyen eljárás alá vonása. Az eltúlzott vádközpontúság jellemző: az ügyészség és a védelem közötti elviekben meghatározott fegyveregyenlőség a gyakorlatban nem működik. Általánossá vált az ilyen büntetőeljárásokban a joggal való visszaélés gyakorlata, például a nyomozó hatóság a terhelő bizonyítékok egy részét csak a nyomozás befejezésekor tárja a gyanúsított elé a nyomozás érdekeire hivatkozással. A gyanúsított ez alatt sok esetben végig előzetes letartóztatásban van.

Ilyen jegyeket hordoz magán a Magyarok Nyilai ügyben folytatott büntetőeljárás, amelynek során 16 ember előzetes letartóztatását rendelték el hosszabb-rövidebb időre, hárman (köztük Budaházy György jelenleg is előzetesben van közel 1,5 éve) és nemrég emeltek vádat terrorizmus és más bűncselekmények miatt. Az eljárás keretében a házkutatásokra, a lefoglalt bizonyítékok kezelésére, a tanúkra, a fogva tartásra, az iratok ismertetésére és a védekezéshez fűződő jogokra vonatkozó szabályok megsértését állítják jogvédők és a védők. Aggályos az is, hogy ugyanaz a bíró hosszabbította meg Budaházy előzetes letartóztatását ebben az büntetőeljárásban, aki egy politikailag érzékeny, állam elleni bűncselekmény miatti büntetőeljárás érdemében eljár és tárgyal: Budaházyt nemrég „alkotmányos rend erőszakos megdöntésének előkészülete” miatt megismételt eljárásban (először 2008 januárjában felmentették) jogerősen egy évet, három évre felfüggesztett börtönre ítélte egy ilyen bíró által vezetett ítélőtáblai tanács fél éves időközben interneten közzétett 13 közéleti írása miatt. Az ügy miatt 2007 márciusától 2008 januárjáig lakhelyelhagyási tilalom alatt állt. Idén tavasszal a Szabadság téri szovjet emlékmű 2006 őszi megrongálása miatt első fokon félmillió forint pénzbüntetésre ítélték. 2007 tavaszán Budaházy György Toroczkai Lászlóval meghirdette a Hunnia mozgalom, amelynek keretében a korrupció és a politikusbűnözés megfékezésére elindították a Razzia akciót. A Razzia leleplezett több korrupciós ügyet, támadta a sukorói kaszinó beruházást. A Hunnia alapítványkénti bejegyzését a bíróság ilyen szervezet létrehozatalára való érdemtelenségre hivatkozással megtagadta, az ügy jelenleg az Emberi Jogok Európai Bírósága előtt elbírálásra vár.

A parlamenten kívüli ellenzék elleni eljárások közül Vona Gábor Jobbik elnök elleni büntetőeljárás emelhető ki. Ellene egyesülési joggal visszaélés vétsége miatt indítottak 2009-ben eljárást: a gyanúsítás szerint 2009. augusztus 22-én Szentendrén, magánterületen megtartott Új Magyar Gárda Mozgalom rendezvényen a Gárda vezetőjeként vett részt. A büntetőeljárást idén októberben végül megszüntette a Központi Nyomozó Főügyészség, mivel a nyomozás adatai alapján nem volt állapítható meg bűncselekmény elkövetése, és az eljárás folytatásától sem volt várható eredmény. Az eljárást annak ellenére folytatták az idei országgyűlési választási kampányban, hogy mentelmi jogának kérdésében az illetékes szerv nem döntött, ezt a hibát legfőbb ügyész is beismerte.

Szima Judit, a Tettekész Magyar Rendőr Szakszervezet főtitkára ellen sorozatosan indítottak bujtogatás miatt büntetőeljárást (nem jogerősen el is ítélték), amiért a rendőrség vezetését bírálta, reformokat és a jogállami elvek érvényesítését követelte, többek között a rendőri politikai elköteleződésének, hatalmi visszaéléseinek és a beosztotti állomány kizsigerezésének megszüntetését.

A parlamenti ellenzék ellen is indultak ilyen jellegű eljárások: a 2002-es kormányváltás után az „Orbán-éra gyanús ügyeinek kivizsgálása” címén Keller László államtitkár hetvenmilliárd forintnyi közpénz tárgyában több mint 200 feljelentést tett, amelyek nyomán indult büntetőeljárások később minden esetben felelősség megállapítás nélkül megszüntetésre kerültek. Kirívó eset volt Berkecz Mária, Millenáris Kht. volt vezetőjének meghurcolása: Keller László közpénzügyi államtitkár ellene is tett feljelentést jelentős vagyoni hátrányt okozó hűtlen kezelés gyanúja miatt. A hűtlen kezelés vádja alól bűncselekmény hiányában két esetben is felmentették (2003-ban, illetve 2006-ban). A nyomozás során nagy vihart kavart a nyomozók Berkecz Máriával szembeni bánásmódja: zárolták a bankszámláit, bevonták az útlevelét, az előzetes letartóztatása során egymás után többször meztelenre vetkőztették. A rendőrséget az ő esetében is politikai megfélemlítésre használták.

2005-ben egy helyi közéleti lap kiadása miatt a Fidesz makói országgyűlési képviselőjének két munkatársa ellen sajtórendészeti vétség miatt büntetőeljárás indult. 2009 júliusban Pokorni Zoltánt, a FIDESZ alelnöke ellen indult eljárás, amiért 2009. június 13-án a FIDESZ XXIII. tisztújító kongresszusán a Turul-per ítéletének figyelmen kívül hagyását jelentette be.

2009 októberében a Keller László MSZP-s politikus által leleplező újságcikk kapcsán rágalmozás miatt feljelentett Pindroch Tamást, a Magyar Hírlap újságíróját annak ellenére rabosították, hogy 2009. augusztus 1-je óta nem kell nyilvántartani annak az adatait, akivel szemben a büntetőeljárás magánvádas bűncselekmény miatt előterjesztett magánindítvány alapján indult. A rendőr ellen fegyelmi eljárás indult, a Szabadság Kör tiltakozott és vizsgálatot követelt.

Források:

- Állampolgári Jogok Országgyűlési Biztosának Hivatala: Gyülekezési jogi projekt <http://www.obh.hu/allam/aktualis/pdf/gyulekezesijogi.pdf>
- Emberi Jogok Európai Bírósága: www.echr.coe.int
- Független Rendészeti Panasztestület: www.panasztestulet.hu
- Nemzeti Jogvédő Alapítvány és Szolgálat: www.njsz.hu
- Szabadság Kör: www.szabadsagkor.blog.hu
- Társaság a Szabadságjogokért: www.tasz.hu